Resurssipoliittinen osasto/Parviainen

SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA AMERIKAN YHDYSVALTOJEN HALLITUKSEN VÄLINEN SOPIMUS VASTAVUOROISISTA PUOLUSTUSHANKINNOISTA; SOPIMUKSEN HYVÄKSYMINEN

Sopimuksen tausta

Suomen tasavallan ja Amerikan Yhdysvaltojen välinen puolustusmateriaalialan yhteistyö perustui lokakuuhun 2009 saakka Suomen tasavallan hallituksen ja Amerikan Yhdysvaltojen hallituksen välillä 24.10.1991 solmittuun pöytäkirjaan (Memorandum of Understanding, MoU) puolustusmateriaalin hankintoja koskevista vastavuoroisista periaatteista (valtiosopimus, SopS 94/1991). Sopimuksen ensisijaisena tavoitteena oli kaupanesteiden poistaminen puolustusmateriaalihankinnoissa.

Nykyinen hallitusten välinen pöytäkirja tuli voimaan 3.10.2009 (valtiosopimus, SopS 52/2009). Pöytäkirja on voimassa 10 vuotta sen voimaantulosta eli lokakuuhun 2019. Suomen puolustusministeri allekirjoitti uuden sopimuksen (Agreement between the Government of the United States of America and the Government of the Republic of Finland concerning reciprocal defense procurement) Suomen puolesta 19.10. 2018 ja Yhdysvaltojen hallituksen toimesta sopimus allekirjoitettiin 26.11.2018. Sopimus sisältää useita lainsäädännön alaan kuuluvia kohtia ja edellyttää siten eduskunnan hyväksymistä.

Sopimuksen keskeinen sisältö

Sopimuksella korvataan vuonna 2009 Suomen ja Amerikan Yhdysvaltojen välillä tehty pöytäkirja puolustusmateriaalin hankintoja koskevista vastavuoroisista periaatteista. Sopimuksen nimi on muuttunut pöytäkirjasta sopimukseksi ja siihen on tehty uusia teknisluontoisia ja kirjoitusasun parannuksia sisältäviä uudistuksia. Lisäksi sopimukseen on lisätty tiedonvaihtomääräyksiä koskeva osio, jonka määräykset eivät ole ristiriidassa turvallisuustoimenpiteistä turvallisuusluokitellun tiedon suojaamiseksi Suomen ja Yhdysvaltojen välillä tehdyn sopimuksen kanssa (valtiosopimus, SopS 42/2013).

Sopimuksella sovitaan puolustushankintoja ohjaavista periaatteista sekä niihin sovellettavista menettelyistä. Sopimusta sovelletaan Suomen puolustusministeriön ja Yhdysvaltojen puolustusministeriön hallinnonalojen tutkimus- ja tuotekehitysyhteistyön hankintoihin sekä tavara- ja palveluhankintoihin. Sopimuksella edelleen kehitetään ja laajennetaan maiden välistä puolustusmateriaalialan yhteistyötä sekä parannetaan kotimaisen teollisuuden kilpailuedellytyksiä. Lisäksi sopimuksella helpotetaan amerikkalaista alkuperää olevan puolustusmateriaalin hankintoja. Sopimus sisältää myös tapauskohtaisen poikkeamamahdollisuuden Buy American Act´n vaatimuksista, joka edesauttaa Suomen puolustusteollisuuden vientimahdollisuuksia Yhdysvaltoihin. Vastaavasti Suomi antaa puolustusmateriaalin hankinnoissa saman aseman Yhdysvalloista tuleville yrityksille kuin mitä se antaa EU-alueelta tuleville yrityksille.

Sopimuksen voimaantulo

Sopimuksen voimaantulo edellyttää, että Suomen tasavallan hallitus ilmoittaa Amerikan Yhdysvaltojen hallitukselle, että se on saattanut loppuun sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat kansalliset toimenpiteet. Sopimuksen tarkasta voimaansaattamispäivästä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi

2.1.2019

Resurssipoliittinen osasto/Parviainen

Muutos voimaansaattamislain nimeen

Puolustusvaliokuntaa pyydetään huomioimaan mietinnössään, että hallituksen esityksessä voimaansaattamislain nimessä ”Laki vastavuoroisista puolustushankinnoista Suomen ja Amerikan Yhdysvaltojen kanssa välillä tehdystä sopimuksesta Suomen ja Amerikan Yhdysvaltojen välillä vastavuoroisista puolustushankinnoista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ” on ollut virhe. Lain nimen tulisi olla ´Laki vastavuoroisista puolustushankinnoista Amerikan Yhdysvaltojen kanssa tehdystä sopimuksesta´. Laki tulisi korjata myös ruotsinkieliseen versioon ja lain oikea nimi on ´Lag om avtalet med Amerikas Förenta Stater om ömsesidig förvarsupphandling´ nyt hallituksen esityksessä olevan ” Lag om sättande i kraft av avtalet mellan Finland och med Amerikas Förenta Stater om ömsesidig försvarsupphandling ” sijasta.

Liitteet -

Jakelu Puolustusvaliokunta

Tiedoksi RO/ROMA
Pääesikunta

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
kirjaamo@defmin.fi
www.defmin.fi